

Vergaderjaar 2018–2019

29 684

Waddenzeebeleid

Nr. 189

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 september 2019

Hierbij bied ik u het rapport aan van de evaluatie van het Convenant Samenwerking Waddeneilanden¹. In het convenant is afgesproken dat de betrokken partijen de uitvoering en de werking na vier jaar zullen evalueren. Twynstra Gudde heeft in opdracht van alle partijen de evaluatie uitgevoerd.

Het convenant

De Waddeneilanden danken hun aantrekkelijkheid aan de ligging in een uniek natuurgebied dat sinds 2009 de status van UNESCO Werelderfgoed heeft. De specifieke eilandsituatie van de Wadden vraagt om een toekomstbestendig, slagvaardig en verbonden bestuur. Om dit te kunnen waarborgen, is afgesproken dat het welslagen van zowel de onderlinge samenwerking als de samenwerking van de gezamenlijke eilanden met andere overheidspartners noodzakelijk is. Hiertoe is op 2 maart 2015 tussen het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de provincies Fryslân en Noord-Holland, het samenwerkingsverband De Waddeneilanden en de gemeenten Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Vlieland het Convenant Samenwerking Waddeneilanden ondertekend. Dit convenant was een vervolg op het eerdere convenant (2009), waarbij het huidige convenant is uitgebreid met de gemeente Texel en de provincie Noord-Holland als partners. De in het convenant neergelegde set afspraken is verbonden aan de bijzondere positie van de gezamenlijke eilandgemeenten (insulair, kleinschalig, liggend in Werelderfgoed Waddenzee en met een delicate balans tussen economie en ecologie). Met het convenant dienen de partijen, gelet op de specifieke eilandsituatie, beter oog te hebben voor de lokale uitwerking van wet- en regelgeving en beleidsuitvoering.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Evaluatie en aanbevelingen

Het doel van de evaluatie is het inzicht geven in het verloop van de samenwerking tussen convenantpartners, zoals bedoeld in het convenant, en daarbij te kijken naar de bijdrage van het convenant aan de versterking van de intergemeentelijke samenwerking en aan een betere afstemming op de specifieke situatie van de Waddeneilanden bij de ontwikkeling van beleid en wet- en regelgeving.

De onderzoekers concluderen dat het convenant een bijzonder arrangement is met veel potentie, maar dat deze potentie op dit moment onvoldoende op waarde wordt geschat en benut. De samenwerking Waddeneilanden staat voor een principiële keuze. Een heel belangrijk inzicht dat de evaluatie geeft, is dat de basis van de samenwerking dringend aandacht nodig heeft. Twynstra Gudde adviseert om het momentum van deze evaluatie te benutten als springplank om meer scherp te brengen in de samenwerking. Een heldere en gezamenlijke ambitie is daarbij essentieel om een inhoudsvolle interbestuurlijke samenwerking te realiseren, zowel tussen convenantpartners als tussen de eilanden onderling. Uit de evaluatie blijkt dat alle betrokken partijen het belang onderschrijven van de samenwerking, de gezamenlijk gevoelde ambitie ontbreekt echter op dit moment.

Inzet en vervolg

Ik herken mij in de aanbevelingen en conclusies van de evaluatie. De specifieke situatie van de Waddeneilandgemeenten vraagt om een goed afgestemde Rijksinzet. Zoals afgesproken in het convenant zal ik mij blijven inzetten voor de interdepartementale- en interbestuurlijke samenwerking en waar mogelijk mijn inzet versterken. Hierbij stel ik ook kennis en expertise beschikbaar voor de inrichting van de bestuurlijke samenwerking.

Op korte termijn wordt vanuit de eilanden gestart met een verkenning om inhoudelijke focus aan te brengen en wordt vervolgens bezien op welke wijze de samenwerking daartoe het best kan worden ingericht. Vervolgens komen alle convenantpartners weer samen in een, door de evaluatie voorziene, interbestuurlijke implementatiebijeenkomst om de aanbevelingen en ambities voor de toekomstige inrichting van de samenwerking te bespreken en te borgen. Uiteraard zal ik uw Kamer op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren